

УДК 657.1:168.2

ПРОСТІР НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ЖУРНАЛУ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

І АУДИТ» ЯК ФОРУМ ВИСЛОВЛЕННЯ ДУМОК ЩОДО АКТУАЛЬНИХ ПИТАНЬ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ, ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

ВОЛОДИМИР ПАНТЕЛЕЄВ,

доктор екон. наук, проф. кафедри бухгалтерського обліку, декан економіко-статистичного факультету, Національна академія статистики, обліку і аудиту

У статті емпірично досліджено наукову інформацію про ресурси видання на основі аналізу внеску авторів науково-практичного журналу «Бухгалтерський облік і аудит» за 1994-2015 рр. Проведено групування понад 1600 статей у науково-практичному журналі України «Бухгалтерський облік і аудит» за їхньою сутністю та за застосуванням авторами наукового інструментарію. Встановлено домінування тематики із обліку та звітності, зростає частка матеріалів з аудиту (контролю, ревізії) та статей загальноекономічного спрямування. Віддається перевага роботам методологічного характеру. У публікаціях посилюється використання моделей та зменшується частка матеріалу, що ґрунтується на емпіричному аналізі.

Ключові слова: опубліковані праці, наукові результати, бібліометричний метод, теорія, методологія, організація, бухгалтерський облік, аналіз, аудит, оподаткування.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Оприлюднення у наукових виданнях результатів досліджень є важливою складовою науки. Вивчення доробку дослідників за результатами аналізу публікацій у наукових журналах дозволяє встановити рівень та зміст досягнення наукових розвідок у науці а також намітити основні напрями розвитку.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ. МЕТА СТАТТІ

Застосування основ бібліометричного методу передбачає виявлення, облік, опис, систематизацію та якісний аналіз творів друку. Прийом бібліометричного методу, тобто використання характеристик опублікованих праць (статей у наукових виданнях, монографій та посібників) є дієвим науковим інструментарієм для дослідження наукової інформації про ресурси [1, 2, 3, 4, 6, 7, 9].

Метою наукового дослідження є оцінити за допомогою бібліометричного методу зміст статей у фаховому науково-практичному журналі «Бухгалтерський облік і аудит» за 1994-2015 роки.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Проведено аналіз доробку авторів науково-практичного журналу «Бухгалтерський облік і ау-

дит» за всі роки існування такого видання, тобто за 1994-2015 рр. У даному матеріалі науковими визнавалися лише статті у журналі на певну тему; консультації, роз'яснення до загального підсумку статей не бралися, табл. 1.

Слід зауважити високий науковий рівень публікацій починаючи із самого першого числа журналу. Вагома наукова аргументація авторів, використання належного інструментарію, включаючи логіку, розрахунки, економіко-математичні методи, посилання на досвід провідних країн щодо бухгалтерського, управлінського, фінансового, податкового обліку, аудиту незалежного та внутрішнього, контролю та самоконтролю, сучасних різновидів економічного, фінансового аналізу, аналізу господарської діяльності свідчать про фундаментальну загальну підготовку авторів-фахівців «радянської» школи обліку, аналізу, ревізії, які охоче долучилися до дискусії із здійснення обліку, аналізу та контролю (аудиту) у принципово нових умовах ринкової економіки. Зазначимо зростання загальної кількості статей; переважну частину авторів наукових публікацій у науково-практичному журналі «Бухгалтерський облік і аудит» складають викладачі, аспіранти, докторанти, кандидати та доктори наук України. У таблиці 1 наведено етапи зростання наукового змісту професійного видання, в той же час журнал залишався надійним джерелом достовірної інформації з най актуальних

**ЗМІСТ ВИПУСКІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ЖУРНАЛУ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ»
ЗА РОКИ ВИДАННЯ 1994-2015 рр.**

Рік	Кількість наукових статей	Кількість авторів	Зміст випуску за рік
1994	83	110	Пілотний випуск журналу, у номерах журналу крім наукових статей надавалися консультації, розміщувалися офіційні матеріали, глосарій, перший «об'єднаний» випуск № 2-3, висвітлювався зарубіжний досвід, питання етики, історія обліку, професійна освіта, правові питання, у № 9 розміщено першу статтю, яка відповідала вимогам до статей у наукових виданнях
1995	105	125	У номерах журналу разом з науковими статтями надавалися консультації, розміщувалися офіційні матеріали, наведено терміни з бухгалтерського обліку, тлумачний словник, словник, Реєстр аудиторських фірм висвітлювалися проблеми професійної освіти, правові питання
1996	79	97	У номерах журналу разом з науковими статтями розміщувалися офіційні матеріали, у № 7 як спецвипуск наведено Типове положення з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затв. Постановою КМУ 26 квітня 1996 р. N 473, висвітлювалися правові питання
1997	55	70	У номерах журналу разом з науковими статтями надавалися консультації, розміщувалися офіційні матеріали, у № 6 наведено текст Закону України «про оподаткування прибутку підприємств», проведене обговорення Закону, у № 12 розміщено законодавчі акти щодо оподаткування
1998	55	85	У номерах журналу разом з науковими статтями надавалися консультації, розміщувалися офіційні матеріали, у № 11 наведено антикризові заходи, висвітлювалися правові питання та історія обліку. На обкладинці журналу закріпилася назва «науково-практичний журнал»
1999	41	54	У номерах журналу разом з науковими статтями надавалися консультації, розміщувалися офіційні матеріали, на сторінках журналу відбувалося обговорення облікових проблем податкової реформи України 1997 р., у № 1 наведено огляд нормативно-правових актів, у № 4 висвітлено відображення основних операцій у бухгалтерському обліку, наводилися перші П(С)БО України, № 7-8 вийшов «об'єднаний», у № 9 розміщено текст Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», у № 12 наведено бланки річної фінансової звітності підприємств за П(С)БО України. наведено посилання на нормативно-правовий акт про рішення ВАК України вважати науково-практичний журнал «Бухгалтерський облік і аудит» таким, де можуть опубліковані результати наукових досліджень. Такий високий статус журналу зберігся й далі.
2000	34	43	Значна частина робочої площі журналу віддана най актуальним питанням бухгалтерської спільноти: План рахунків, вивчення операцій підприємств на Планом, Практикум з ведення обліку, реєстри бухгалтерського обліку, бланки річної фінансової звітності тощо
2001	70	74	Поруч із науковими статтями у журналі наведено роз'яснення щодо рахунків бухгалтерського обліку, використання П(С)БО України, наводилися консультації, матеріали інформаційного характеру, етапи розвитку обліку, текст П(С)БО України, у № 9 вказано, що ВАК України науково-практичний журнал «Бухгалтерський облік і аудит» визнано як наукове професійне видання, де можуть бути опубліковані результати дисертаційних робіт
2002	69	70	Разом із науковими статтями у журналі розміщено матеріали інформаційного характеру щодо реформи бухгалтерського обліку, належні роз'яснення, текст П(С)БО України, № 12 вийшов як спецвипуск щодо П(С)БО України, наведено також довідник кваліфікаційних характеристик бухгалтера
2003	88	90	Разом із науковими статтями у журналі наведено офіційні матеріали із сертифікації аудиторів, підвищення кваліфікації аудиторів, методичні матеріали зі складання підприємствами річної та квартальної фінансової звітності, реєстри бухгалтерського обліку, форми податкової декларації з податку на прибуток підприємств, календар-довідник податкової звітності, перелік ВНЗ різних освітньо-кваліфікаційний рівнів, які готують фахівців з обліку та аудиту, консультації; на сторінках журналу почалася фахова дискусія з проблем бухгалтерського обліку, управлінського обліку. Практика без теорії сліпа. І.Кант
2004	92	123	Най результативний за кількістю наукових публікацій рік, поруч із науковими статтями у журналі розміщено матеріали інформаційного характеру, консультації, роз'яснення щодо складання квартальної фінансової звітності. Відзначено перші 10 років виходу журналу
2005	73	89	Значне місце у журналі приділене науковим статтям, в той же час наведено річну бухгалтерську та податкову звітність, розміщено матеріали інформаційного характеру, консультації, рецензії на наукові видання, № 2 вийшов як спецвипуск, № 8-9 вийшов як об'єднаний
2006	85	105	Поруч із науковими статтями у журналі наведено річну фінансову та податкову звітність, розміщено консультації, нормативно-правові акти, П(С)БО
2007	80	94	Значне місце у журналі приділене науковим статтям, в той же час розміщено матеріали інформаційного характеру, П(С)БО, проведене порівняння П(С)БО та МСБО, наведено вимоги до відбору наукових статей до друку у виданні

Рік	Кількість наукових статей	Кількість авторів	Зміст випуску за рік
2008	76	185	Значне місце у журналі приділене науковим статтям, в той же час наведено останні зміни у складанні фінансової, податкової та спеціальної звітності, розміщено матеріали інформаційного характеру, консультації, рекомендації, рецензії, наведено річну фінансову звітність за 2008 р.
2009	82	88	Один із самих результативних за кількістю наукових публікацій рік, поруч із науковими статтями у журналі розміщено матеріали інформаційного характеру, П(С)БО, консультації, відповіді на запитання, хронологія розвитку обліку в Україні
2010	77	94	Поруч із науковими статтями у журналі розміщено матеріали інформаційного характеру, консультації, рецензії, вперше у науковій статті з'явилися ключові слова, № 1 журналу вийшов як спецвипуск щодо складання фінансової звітності за 2009 р., наведено податкову звітність
2011	88	106	Один із самих результативних років за кількістю наукових публікацій
2012	87	115	Один із самих результативних за кількістю наукових публікацій рік, поруч із науковими статтями у журналі розміщено рецензії на видання
2013	78	105	Значне місце у журналі приділене науковим статтям, в той же час наведено хронологію розвитку обліку в Україні, критику наукових видань
2014	68	87	Переважна частина поля журналу віддана науковим статтям
2015	70	85	Значне місце у журналі приділене науковим статтям, в той же час наведено інформацію про конференції, семінари, № 2-3 та № 8-9 вийшли як об'єднані, розміщено матеріали з історії обліку в Україні

Перший в Україні бухгалтерський часопис надає шану головним редакторам журналу: проф. Кузьмінському А.М. (ініціатор випуску і перший головний редактор), Каложній С.Л. (нині – заступник головного редактора), проф. Єфіменко В.І. (діючий головний редактор), а також членам редколегії, професорам Білухе М.Т., Голову С.Ф., Пархоменко В.М.

проблем реформування бухгалтерського обліку, відображення у обліку підприємств-платників податків розрахунків за податками, переходу на міжнародні стандарти аудиту, обліку в бюджетних установах, складання фінансової, податкової, внутрішньої звітності тощо. Поява на сторінках журналу гострих матеріалів щодо магістрального шляху розвитку бухгалтерського обліку в Україні, ідентифікації бухгалтерського обліку в Україні як науки, місця управлінського обліку на підприємствах, дискусії з проблем аудиту тощо завжди викликала адекватну та професійну реакцію авторів журналу у формі відкритої дискусії. Доречно відмітити високий професійний рівень наукових публікацій у журналі, матеріали подаються грамотно українською, матеріал належним чином ілюстрований.

Для оцінювання внеску науковців-авторів журналу проведемо групування статей у науково-практичному журналі «Бухгалтерський облік і аудит» за їхньою сутністю та за застосуванням наукового інструментарію. З метою встановлення динаміки та отримання доказового матеріалу проведемо дослідження кількісних та якісних характеристик публікацій за кількома періодами: перші два роки, становлення та набуття ваги першого наукового видання – 1994-1995 рр., та потім за правилами звичних для

економістів із досвідом послідовно за кожні 5 років видання: 1996-2000 рр.; 2001-2005 рр.; 2006-2010 рр.; та за 2011-2015 рр.

**СИСТЕМАТИЗАЦІЯ СТАТЕЙ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ЖУРНАЛУ
«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ» ЗА СУТНІСТЮ**

За період 1994-2015 рр. в науково-практичному журналі «Бухгалтерський облік і аудит» переважали публікації з тематики обліку та звітності – 56 % від загальної кількості (915 статей), найбільший відсоток статей із базової тематики, тобто бухгалтерського, фінансового, управлінського обліку тощо був у 2001-2005 рр. 63 %; на другому місці стоять публікації з контролю та аудиту – 18 % від загальної кількості (302 статті) найбільша частка 21 % статей був у 2006-2010 рр.; матеріали з розкриття проблем оподаткування займали 13 % (312 статей), найбільша частка матеріалів з цього напрямку була у 2006-2010 рр. 18 %; матеріали з аналізу зайняли лише 3 % від кількості статей (45 статей), найбільший відсоток був у перші роки видання - 1994-1995 рр., 10 %. На публікації «непрофільного спрямування» - історія, право, фінанси, менеджмент, проблеми викладання облікових дисциплін тощо припало 10 % всіх публікацій.

За увесь період видання тобто за 1994-2015 рр. статті методологічного (скоріше, методичного) на-

пряму мали перевагу – 49 % (794 статі), найбільшу частку статей з розкриття проблем методології мали у 1996-2000 рр. – 65 %, та у 1994-1995 рр. – 60 %; частка статей, у яких розкриваються проблеми організації досягла 37 % (разом 604 публікації), найбільша частка була у 2011-2015 рр. 45 %, 2006-2010 рр.; в той час як статті теоретичного спрямування склали загалом лише 6 % загальної їх кількості (разом 81 стаття), найбільша частка таких статей зазначене у 2011-2015 рр. – 8 %; статей непрофільного спрямування було 126, тобто 8 %, загальної кількості публікацій, найбільша питома вага публікацій такого напрямку була у 1994-1995 рр. – 16 %.

Пріоритет розкриття питань методології був значним у перші роки видання журналу (62-79 % публікацій по напрямках тематики), це стосувалося тематиці обліку та звітності, контролю та аудиту, оподаткування та аналізу. У подальшому, на початку XXI стор., в міру задоволення попиту читачів у розкритті з облікової, контрольної методології та методики як наукового узагальнення, центр уваги науковців змістився у бік організації, розкриваються аспекти – форма виконання робіт, сукупність осіб, координація дій тощо (36-57 % публікацій по напрямках тематики), табл. 2 стосовно напрямку обліку та звітності частка публікації методологічного змісту зменшувалася із 72 % до 40 %; в той же час публікації з організації облікових та звітних операцій збільшилися із 22% до 43 %; щодо напрямку контролю та аудиту частка робіт методологічного характеру зменшувалася із 68 % до 39 %; в той же час публікації з організації контролю та аудиту операцій збільшилися із 30 % до 54 %; у тематиці оподаткування питома вага статей методологічного змісту зменшувалася із 79 % до 45 %; в той же час публікації з організації операцій з оподаткування збільшилися із 21% до 56 %; по аналітичному напрямку ця тенденція прослідковується не за всі періоди послідовно, але роботи з організації аналізу переважають й по даному напрямку.

Слід зазначити, що для профільного професійного науково-практичного видання потреба у висвітленні на своїх сторінках саме облікових питань (розширення кола об'єктів обліку, новий зміст «старих» об'єктів, значний досвід розв'язання проблем бухгалтерського обліку у країнах з розвинутою ринковою економікою) зумовив домінування проблематики з обліку та звітності, зокрема методологічного та організаційного характеру; публікації з питань контро-

Таблиця 2

**СТАТТІ У ВИПУСКАХ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ЖУРНАЛУ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ»
ЗА 1994-2015 РР. У % ДО НАПРЯМІВ ПУБЛІКАЦІЙ**

Напрями тематики публікацій	1994-1995					1996-2000					2001-2005					2006-2010					2011-2015				
	теорія	методологія	організація	інше	разом	теорія	методологія	організація	інше	разом	теорія	методологія	організація	інше	разом	теорія	методологія	організація	інше	разом	теорія	методологія	організація	інше	разом
Облік і звітність	3	72	22	3	100	2	72	25	1	100	3	58	36	3	100	12	42	43	3	100	16	40	43	1	100
Контроль та аудит		68	32		100		70	30		100		41	59		100	1	45	54		100		39	57	4	100
Оподаткування		67	33		100		79	21		100		44	56		100		32	56	5	100		45	54	3	100
Аналіз		62	38		100		100			100		33	67		100	13	87			100		53	47		100
Інше				100	100				100	100					100				100	100				100	100

лю, аудиту (зовнішнього та внутрішнього), навіть ревізії стоять на другому місці та приваблюють увагу читачів та формують попит на якісні матеріали авторів; висока актуальність (*рос* злободневность) для читачів проблем облікового відображення розрахунків за податками та зборами викликав третю сходинку всіх публікацій; розкриття сучасних проблем аналізу діяльності суб'єктів господарювання вимагає від авторів радикально нових комплексних, інтегрованих досліджень: частка робіт аналітичного характеру була незначною. Сучасне поле бухгалтерської науки, облікової теорії та практики розширюється, тому на сторінках видання своє місце мають «інші» публікації: право, історія, фінанси, управління, проблеми викладання облікових дисциплін тощо

Реформа у ключових напрямках функціонування суб'єктів господарювання України: зміна форм власності, управління, облік, контроль, оподаткування, статистика та ін.. зумовлює лідерство публікацій методологічного характеру, вимоги користувачів видання щодо розкриття організаційних аспектів виконання функцій підприємством викликав значний осяг робіт з організації обліку аналізу та аудиту на підприємствах, перш за все аспекти облікової політики, організації проведення аудиту та аналізу тощо.

Відносно незначний попит читачів журналу на статті фундаментальні, теоретичного спрямування зумовив їх незначний обсяг у журналі – 6 %. Науковці-теоретики з успіхом розміщують свої капітальні роботи у збірниках наукових праць провідних ВНЗ, у інших фахових виданнях. Там частка теоретичних праць значно вище, до 12 % та вище [7].

**ГРУПУВАННЯ СТАТЕЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО
ЖУРНАЛУ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ»
ЗА ВИКОРИСТАННЯМ В НИХ НАУКОВОГО
ІНСТРУМЕНТАРІЮ**

Вивчення змісту статей за критерієм використання у дослідженні даних реальних господарюючих суб'єктів або економічних систем за проведеним оглядом сутності статей в «American Economic Review» [2, с. 32-33] дозволило свого часу встановити уподобання авторів та шляхи розкриття здібностей дослідників. За певною аналогією, у науково-практичному журналі «Бухгалтерський облік і аудит» також відмічається прагнення авторів досягти основної задачі економістів: зробити власний прогноз динаміки господарських процесів, вказати суспільству авторські шляхи розв'язання протиріч.

Більше половини процедур з моделювання за всі роки дослідження (стартові 1994-1995 рр. -100 %) складають інші видів емпіричного аналізу. У даній групі публікацій в основному містяться описові матеріали, де головний наголос робиться на законах логіки, критичному аналізі нормативної бази, гіпотетичних пропозиціях. Відбувається зростання частки статей з емпіричного аналізу, що ґрунтується як на даних автора, так й на опублікованих показниках офіційної статистики. Таким чином, суттєвим якісним імпульсом в останні роки стало переміщення акценту на посилення теоретичної складової публікацій та зменшення частки матеріалу, що ґрунтується на практичному досвіді.

Характеристика статей за напрямом: від теорії до емпірики вказала, що за всі роки виходу журналу на його сторінках були присутні математичні моделі без будь-яких емпіричних та теоретичні моделі без математичного формулювання та емпіричних даних, їхня частка коливалася від 8 % до 11 % та від 11 % до 22 % табл. 3.

Таблиця 3

**ХАРАКТЕРИСТИКА НАУКОВИХ СТАТЕЙ ОПУБЛІКОВАНИХ У НАУКОВО-ПРАКТИЧНОМУ
ЖУРНАЛІ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ» ЗА 1994-2015 РР.
ЗА ВИКОРИСТАННЯМ НАУКОВОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ, У %**

№ з/п	Зміст статей	1994-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2010	2011-2015
1	Математичні моделі без будь-яких емпіричних даних	-	11	8	11	8
2	Теоретичні моделі без математичного формулювання та емпіричних даних	-	22	11	11	14
3	Статистичні методології	-	-	12	11	8
4	Емпіричний аналіз, оснований на даних автора	-	-	-	-	-
5	Емпіричний аналіз, оснований на опублікованих статистичних даних	-	-	11	11	8
6	Інші види емпіричного аналізу	100	67	58	56	62
7	Емпіричний аналіз, оснований на штучній імітації та експерименті	-	-	-	-	-
	Разом	100	100	100	100	100

На одному рівні (від 8 % до 12 %) залишалися статистичні методології та емпіричний аналіз, оснований на опублікованих статистичних даних. На високому рівні (від 11 % до 22 % статей) залишаються позиції теоретичних моделей без математичного формулювання та емпіричних даних. Однакові позиції – від 8 % до 12 % займають математичні моделі без будь-яких емпіричних даних, статистичні методології та емпіричний аналіз, оснований на опублікованих статистичних даних. Останні дві групи моделей з'явилися лише у публікаціях XXI стор. Це можна вважати змістовним явищем у використанні інструментарію науки. Але до більш суттєвого аспекту слід віднести збільшення кількості використаних моделей - до 37 за останні 5 років - 2011 - 2015 рр. У подальшому очікується збільшення статей із пропозиціями нових підходів, схем, моделей, прогнозів, концепцій тощо.

Слід згадати слова відомого фахівця, засновника української наукової школи обліку, ревізії, контролю, аудиту та судово-бухгалтерської експертизи, постійного автора журналу, члена його редколегії д.е.н, проф. Білухи М.Т. (1923-2015) який звертався до своїх аспірантів та докторантів зі словами: «...а без моделі Ви навіть не думайте давати мені роботу на оцінку!».

ЗМІСТ ТВОРЧОГО ДОРОБКУ АВТОРІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ЖУРНАЛУ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ» НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Формування та становлення наукового науково-практичного журналу «Бухгалтерський облік і ау-

дит» відбувалося у тісному зв'язку із фундаментальним переглядом та реформуванням системи управління економікою України, системи бухгалтерського обліку, державної статистики, аналізу, контроль та аудиту, знаковими подіями на макро- та мікрорівнях: прийняття Закону України «Про аудиторську діяльність» (1993 р.), Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (1999 р.), набуття чинності Господарського та Цивільного кодексів України (2004 р.), докорінні зміни у системі оподаткування підприємств України (1997 р.), розробка національних нормативів аудиту в кінці XX стор., потім відмова від них та використання міжнародних стандартів аудиту як національних (2004 р.), вступ України до СОТ (травень 2008 р.), світова фінансова криза (почалася у вересні 2008 р. та триває досі), набуття чинності Податкового кодексу України (грудень 2010 р.), відбувається широке застосування підприємствами та установами України МСБО та МСФЗ тощо.

Зазначені вище знакові події у економічному житті України знайшли адекватне відображення на сторінках видання «Бухгалтерський облік і аудит». Автори видання зробили свій вагомий внесок у процес впровадження в Україні стандартів фінансової звітності за міжнародними правилами. У табл. 4 наведено синхронізацію відображення на сторінках журналу публікацій з впровадженням МСФЗ в Україні.

Таблиця 4

РОЗВИТОК ЗМІСТУ НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ У НАУКОВО-ПРАКТИЧНОМУ ЖУРНАЛІ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ» У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ВПРОВАДЖЕННЯМ МСФЗ В УКРАЇНІ

Процес впровадженням МСФЗ в Україні [5, с.187]		Зміст нової термінології в наукових публікаціях у науково-практичному журналі «Бухгалтерський облік і аудит»
роки	Характеристика подій	
1992-1995	Початок реформ	1994 р.- перший рік випуску журналу «Бухгалтерський облік і аудит», робочий капітал, облікова політика, уніфікація планів, розумна обережність, розумна достатність, кінцевий користувач (звітності), форма бухгалтерського обліку, етика бухгалтера, дискваліфікація бухгалтера, етичний кодекс професійних бухгалтерів України, звичайна психологія бухгалтера, фінансовий та менеджерський бухгалтерський облік
1995-1998	Робота вчених	У 1995- 1998 у номерах журналу розкриваються: нова парадигма обліку, якість і вірогідність інформації, перспективи фінансової звітності, «книжковий» залишок, регламент форм фінансової звітності, обговорення проекту Закону про бухгалтерський облік; реформаторські ознаки, професійна етика (бухгалтера), експерт-бухгалтер; трансформація, фінансові ресурси, фінансові вкладення, фінансові активи, інформаційні потреби, конструкція форм (обліку та звітності), виробничий облік, консолідація національного бухгалтерського обліку з міжнародними стандартами, бухгалтерська реформа

Процес впровадженням МСФЗ в Україні [5, с.187]		Зміст нової термінології в наукових публікацій у науково-практичному журналі «Бухгалтерський облік і аудит»
роки	Характеристика подій	
1998-2000	«Велика» реформа	У 1998-2000 рр. розкривалися прямий/непрямий інтерес користувачів фінансової звітності, адаптація міжнародного досвіду, радянська економічна теорія, маніпуляція оцінкою окремих статей балансу; реформа бухгалтерського обліку в Україні, ідентичність фінансових результатів, обліково-звітна інформація, потоки інформації, єдина методологія обліку, професійна етика; оцінка статей звітності, адаптація, логічна побудова звітності, інформаційна цінність фінансових звітів, обсяг і зміст фінансової інформації, формування бази даних необхідних для складання звітності, моделювання фінансової звітності, консолідація даних, справедлива вартість, концептуальні основи загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку, конвенційні бухгалтерські процедури, система обліку, навчання, стандарти освіти, престиж бухгалтерської професії, у № 9 за 1999 р. розміщено текст Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»,
2000-2007	Гармонізація	У 2000-2007 рр. використано: реформа бухгалтерського обліку, глобальна система бухгалтерського обліку, гармонізація, новий/старий план рахунків, судовий бухгалтерський облік, загальна інтегрована схема бухгалтерського обліку, вимоги до складання звітності, інтеграція інформації, система (інтегрованої) інформації, трансформація, інтеграція видів обліку; «велика модернізація», методика складання звітності, стрижнем нової парадигми бухгалтерського обліку є індивідуальна професійна відповідальність кожного окремого фахівця, облікова доктрина; реформування бухгалтерського обліку, світова практика, модернізація, інтеграція, фінансіалізація, уніфікація фінансової звітності, електронні документи, внутрішній бухгалтерський контроль, якість фінансової звітності, методика складання звітності, система звітності, бухгалтерська професія, сертифікація бухгалтерів, громадські організації бухгалтерів, європейська освіта, обліковий «нострадамус», облікова політика; консолідація фінансової звітності; сучасна парадигма обліку та звітності, гармонізація фінансової звітності; адаптація бухгалтерського обліку; справедлива вартість, на сторінках журналу почалася фахова дискусія з проблем бухгалтерського обліку; реформування, предмет бухгалтерського обліку, метод бухгалтерського обліку, директиви ЄС, інтелектуальний капітал, експертиза, справедлива окупність, суттєвість, якість контролю, професійні здібності
2007-2012	Імплементация МСФЗ	У 2007-2012 рр. розглядалися: трансформаційні процеси, інформаційна система бухгалтерського обліку, модернізація системи бухгалтерського обліку, справедлива вартість, обліковий процес, САР, СІРА, робочий капітал, ідея консолідації фінансової звітності, гармонізація системи звітної інформації, якість бухгалтерської інформації, суттєвість інформації, інтегрування бухгалтерського обліку, у журналі розміщено інформацію про чинні П(С)БО, проведено порівняння П(С)БО та МСБО; система принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, ринковий механізм, людський капітал, трансформація бухгалтерського обліку, критерії, користування фінансової звітності, суттєвість, регламентування фінансової звітності, концепція розвитку бухгалтерського обліку, гармонізація бухгалтерського обліку, національна облікова практика, глобальний бухгалтерський облік, концепція корпоративної звітності, гармонізація, стандартизація, уніфікація; потенціал МСФЗ, міжнародне регулювання звітності інвестиційна нерухомість, людський капітал, забезпечення безпеки, переключення фінансової звітності; уніфікація форм фінансової звітності, директиви ЄС, електронна звітність, гармонійна облікова система, інтеграція звітності

Адекватні відповіді на нові виклики часу зумовлюють поглиблений науковий пошук та відображення його у науковій літературі. Тому в публікаціях авторів фахового журналу най видатне місце займають розв'язання проблем методології, як системи принципів та підходів у дослідницькій діяльності; на другій позиції знаходиться розв'язання справ організації, як сукупність заходів, спрямованих на отримання оптимальних умов для досягнення бажаного результату, та лише у третю чергу розкриваються питання

теорії, які були особливо помітними у статтях облікового та аудиторського напрямів. Класифікація публікацій за використанням наукового інструментарію вказує на пріоритети авторів щодо застосування моделей, але залишається вагомим сегмент досліджень, які ґрунтуються на аналізі емпіричного матеріалу.

В умовах перехідної економіки особливо результативним є міждисциплінарний підхід, тобто врахування не виключно економічних, а також соціаль-

них, правових, психологічних, педагогічних та інших факторів. Тому закономірна поява у науково-практичному журналі «Бухгалтерський облік і аудит» публікацій «непрофільного спрямування» - історія, бухгалтерська освіта, право, фінанси, менеджмент, інформатика тощо.

Успішність виходів науково-практичного журналу «Бухгалтерський облік і аудит» за формальною ознакою пояснюється також з номінальної точки зору офіційною причиною, а саме: статті у наукових фахових виданнях України належать до опублікованих праць, які відображають основні наукові результати дисертації, з відповідної галузі науки [8]. Тому у випусках науково-практичного журналу «Бухгалтерський облік і аудит» відображаються наукові здобутки дослідників-економістів, які претендують на присудження відповідних наукових ступенів. Постановою ВАК України науково-практичний журнал «Бухгалтерський облік і аудит» внесено до переліку фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів кандидата і доктора економічних наук (економічні науки, шифр 08).

Авторами більшості публікацій є науковці, роботи яких відповідають спеціальності 08.00.09 - бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності), спеціалізація – теорія, методологія, організація. Але за роки існування науково-практичний журнал «Бухгалтерський облік і аудит» став трибуною не тільки для тих, хто домагається отримати науковий ступінь, але й як можливість професійного викладення перед авторитетною науковою спільнотою власних напрацювань щодо шляхів вирішення накопичених проблем.

На сторінках журналу публікувалися не тільки провідні фахівці України, але також науковці із Білорусі, Болгарії, Великої Британії, Молдови, Польщі, зокрема А. Яругова, Росії, проф. Соколов Я.В. та Кутер М.І., США, та ін.

Формування статей науково-практичного журналу «Бухгалтерський облік і аудит» відбувалося згідно із логікою сходження до наукового знання (табл. 5): від пропозицій щодо розв'язання практичних.

Таблиця 5

**ГРУПУВАННЯ НАУКОВОЇ ТЕМАТИКИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ЖУРНАЛУ
«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ»**

Рівні знання	Розкриття змісту рівня
Теорія (обґрунтування нового знання)	Онтологія, гносеологія, праксеологія, концепція, парадигма, ідеологія, науково-дослідні програми, позитивізм, прагматика, постулати, методологія, гіпотеза, використання думок класиків економічної теорії, фундаментальна база, імперативи
Пропозиції розв'язання окремих елементів нового знання	Твердження, висловлювання, полеміка, проблеми, прогноз, ідеї, громадські інституції, інституційна теорія, інститути та інституції, неінституціоналістська теорія прав власності, міф, феномен, генезис, історіографія, головна максима, архітектоніка, ієрархія, ієрархічна декомпозиція, синкретизм, девіація, семіотика, догматизм, композиція, вектор, аксіома, концепт, амбівалентність
Розробка деталей наукової новизни	Порівняння, вивчення досвіду, аналіз та синтез, систематизація, класифікація, узагальнення, термінологія, понятійний апарат, семантика, лінгвістична однозначність, лінгвістичне забезпечення, категорія, математичний апарат, консолідація, аспектна матриця, методологія, фальсифікація, уніфікація, структуризація, моделі, модулі, історія, історична ситуація, ризик, суттєвість, кібернетичні принципи, спеціальні категорії, економічний механізм, гармонізація, параметри, позиціонування, агрегування, алгоритм, критерії контрольні точки, інтегральна система обліку, прикладні методи
«Магістральний» шлях розвитку бухгалтерського обліку та аудиту в Україні	Реформа бухгалтерського обліку в Україні, управлінська система світової економіки, облікова світобудова, основи загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку, глобальний бухгалтерський облік, міжнародна практика бухгалтерського обліку, адаптація міжнародного досвіду, метатеорія, конвергенція, міжнародна практика, імплементація, Національні нормативи аудиту, всесвітні стандарти аудиту, міжнародні стандарти аудиту, гармонізація, уніфікація фінансової звітності, уніфікація, інтеграція
Приклади розв'язання практичних задач	Практика діяльності підприємств за різними видами економічної діяльності, графічні методи, наукова організація праці, визнання, конвенційні бухгалтерські процедури, облікова політика, податкове трактування, функціональна роль економічного аналізу, пошук бездоганної системи бухгалтерського обліку, методика викладання облікових дисциплін, інститут бухгалтерської професії, система професійної освіти, професійна етика, престиж бухгалтерської професії, спеціальний науковий центр з дослідження проблем бухгалтерського обліку Державний комітет з бухгалтерського обліку, професійна мова, справжні наукові статті, професійна преса, академічні фахівці, професійні газети та журнали, спеціальна література, навчально-методична і довідкова література
Інформаційні технології	інформаційні потреби, інформаційне забезпечення, інформаційна база, облікова інформація, якість і вірогідність інформації, потоки інформації, сигнальна інформація, зовнішня інформація, внутрішня інформація, вартість інформації, хмарні технології, контрольна інформація

Авторами науково-практичного журналу «Бухгалтерський облік і аудит» використані відповідні елементи дослідження: це теорія пізнання, фундаментальні положення економічної теорії, нові складові економічного механізму, застосування інструментарію досліджень, акцентування уваги на вивченні актуальних об'єктів досліджень, пошук відповідей на появу нагальних завдань використання оновленого

понятійно-термінологічного апарату тощо (табл. 6).

Внесок авторів у розкриття теорії пізнання та у науковий інструментарій був най значним у всі роки ХХІ стор. Економічна тематика мала найбільший поштовх на початку ХХІ стор.; найбільший «приріст» об'єктів досліджень був у останні 5 років випуску журналу. Значний імпульс вирішення нагальних питань був зазначений 1996-2000 та 2001-2005 роки.

Таблиця 6

НОВІ КАТЕГОРІЇ, ТЕРМІНИ, ЩО БУЛИ ВПЕРШЕ ЗАПРОПОНОВАНІ АВТОРАМИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ЖУРНАЛУ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ» ЗА 1994-2015 РР.

Напря-ми	1994-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2010	2011-2015
Теорія пізнання	Логічна послідовність, ідея, діалектичний підхід, системний підхід, філософська концепція, організації, нова парадигма обліку, бритва Оккама,	Відповідність ідеології, концепції, громадські інституції, філософія діяльності банку, інституції, закони логіки, «нова ідеологія обліку», концепція, нова ідеологія, практика та теорія покладена в основу практики, постулати	Сучасна парадигма обліку та звітності, концепція обліку, функція, єдина наукова концепція, бухгалтерська наука, методологія, фальсифікація, уніфікація, міф, генезис, парадигма, проблема, істинність, відхилення, концепція суттєвості, головна максима, архітектоніка, новий феномен, площина, філософія аудиту, поле знань про бухгалтерський облік (антологія, гносеологія управлінські інформаційні аспекти), іманентність заміна стандартної (методологічної) концепції наукового знання проблем бухгалтерського обліку корпоративного (селективного), формування нового знання, наука аудиту, мислення фахівця	Конвергенція, метатеорія, науково-дослідні програми, концепція, еволюція, громадянське суспільство, синкретизм, неоінституціоналістська теорія прав власності, концептуальний момент, ідентифікація проблемних питань, полеміка, наукові дослідження, нова філософія відносин між інвесторами, науковий підхід, облікова наука, концептуальна основа контролю, методологічний базис, аксіома, ідея консолідації фінансової звітності, праксеологія, концепція фонду, постулати, концепція, концептуальна ідея, логіка, концепція організації, природний розвиток подій, міфологія, наука економічного аналізу, парадигма, пошуково-прагматична, прагматична тематика, меркантильна тематика, фундаментальна база, філософія бухгалтерського обліку, «канонічні засади» бухгалтерського обліку, концепт	Філософія бізнесу, ідея, логічність, генезис, дорожня карта дослідження, формальна логіка, дискусія, інституційна теорія, парадокс, концептуальні підходи, гіпотеза, позитивізм, методологія дослідження, амбівалентність, наукові дослідження, наука бухгалтерського обліку, криза теорії бухгалтерського обліку, думки, пізнання, постулати аудиту, закони і категорії діалектики, імперативи, догматизм, методологічний догматизм, інституційний аналіз, знання, методологія митного контролю, методологія глобального управління, ідеологія контролю, філософія складання (звітності), інститути та інституції, міра, пізнання, тематика, меркантильна тематика, проблеми, практика, види знань, гіпотеза, прагматика, парадигма, парадигмальний підхід, парадигма обліку, парадигма звітності
Економіка	Глобалізація економіки, вільна ринкова економіка, монетаристські терміни, цивілізований світ, єдність економічної сутності, атрибути ринкових відносин, економічна однорідність елементів	Ділова активність, економічний механізм, національні пріоритети, фінансова криза, банківська криза, романтизм періоду початкового накопичення капіталу, економічний погляд, світова практика, банківський бізнес, модель бізнесу, економічна природа збереження капіталу	Глобалізація, глобальні організаційні структури, система національних рахунків, економічні системи, організаційна структура, виробничий потенціал, ризик, суттєвість аудиту, ефективна діяльність, рішення в управлінні, період становлення і розвитку ринкових відносин, комерційна структура, функціональна, економічні проблеми, точка успіху/невдач, перетворення в системі господарювання, світова практика, альтернативний метод планування, ринковий механізм, світове економічне співтовариство, міжнародна практика, економічні наслідки операцій, ідеологія	Глобалізація, глобалізація економіки, глобалізаційний процес, економічна криза, фінансова криза, сталий розвиток, ресурс бізнесу, бізнес-продукт, економічна класифікація, система, економічне регулювання, метод економічної вартість компанії, антикризове управління, економічна система, «бізнес-процес», національні регламенти, управлінська система світової економіки, розмір бізнесу, галузь наукових знань, професійні знання, прийняття управлінських рішень, інформаційна економіка, євро інтеграційні процеси, економісти-теоретики, APV, над національність, ринковий механізм, економічна вигода, економічний зміст	Економічна глобалізація, стратегія сталого розвитку, збалансований сталий розвиток, сталий розвиток, економічна сутність, компонента, вартість підприємства, цінність бізнесу, природа прибутку, бізнес-модель, суб'єкт господарювання

Напрями	1994-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2010	2011-2015
			оподаткування, зміцнення конкурентоспроможності національної економіки, складні корпоративні структури, ефективність функціонування, розширення сфери, ефективність системи, траєкторія розвитку підприємства, етика управління, логістика, стратегічне планування, бізнес-аналітика		
Інструментарій досліджень	Системний підхід, модель, метод «витрати-випуск», методологічний рівень, графічні методи, групування, технічне рішення задачі, семіотика, ідентифікація, агрегування, моделі, алгоритм класифікація аудиту, критерії, предметна сукупність, класифікація витрат	Узгодження, моделювання фінансової звітності, методологічні засади, методи саморегулювання ділових відносин, класифікація, потрібні параметри, понятійний апарат, матриця, групування, наукова організація праці, інтерпретація, критерії, емпірична база, персоніфікація трансформація, історична ситуація, спеціальні категорії, правила, моніторинг, гармонізація, інтеграційні процеси, єдність і методологічний підходи, зіставність методології, девіація, модульні, чіткі критерії, альтернативний дозволений підхід, підходи, інтеграція та функціональні основи, гармонізація, інтегровані	Предметний напрям, методологічний напрям, чинники, класифікація, аспектна матриця, ієрархічна декомпозиція, ресурсний, модернізація, методологічне обґрунтування, модель обліку, алгоритм, інтеграція, схема ідентифікації, класифікаційні ознаки, структуризація, рівні, компроміс, термінологія, причинно-наслідковий зв'язок, критерії, термінологія, лінгвістична однозначність лінгвістичне забезпечення, семантика, професійна мова, прикладні методи, понятійний апарат, мова, логіка роздумів, модернізація галузі знань, алгоритм, формалізація чинників, формалізація проблем і передумов, альтернативний метод, методологія групування, модулі, модель економіки, аудиторська стратегія, проблеми, аналіз проблем, які виникли, наукові дослідження та наукові ідеї, ідентифікація реклами, альтернативні процедури контролю, методи, наукове забезпечення, ідентифікація недоліків, методологія обліку, методологічні відмінності, методологічні порушення, оцінка ризику, способи, орієнтир, композиція, історіографія, системний підхід, прикладання зусиль, суттєвість помилок, ідентифікація особи, класичні варіанти, альтернативні варіанти, деталізація, логіка міркувань, генезис визначень, ризик, інтеграція, методика, соціопсихологічні особливості, формалізація елементів, стандарти, дієвість	Економічна класифікація, конвергенція, інструментарій, сектор, класифікація, економічний класифікатор, причин ризиків, ідентифікація ризиків, модель, економічна сумісність, ідентифікація проблемних питань, критерії, модель обліку, ідентифікація НМА, фундаментальні мови, алгоритм, структурна схема, принцип адаптації, функціональна структура, концепт, групування, принцип класифікації, ранжування діяльності, критерій функціонування, критерій нейтральності, критерій обережності, альтернативний підхід, чинники, академічне визначення, параметри, методи, система, формула Блека-Шоулза, вектор, сфера застосування, диспозиція, оцінка у часі ієрархія, терміни, інтерпретація відомих істин, модернізація, чинники, термінологія, матриця, категорія, категорії BSC, системний аналіз	Схеми, принципи оплати праці, дорожня карта, дослідження, аналіз схожимості, адаптація, семантичний підхід, критерії ідентифікації, конвергенція, моделювання, алгоритм, класифікація та критерії визнання, модель бізнесу, системний підхід, принципи, предмет, функція, система, інструменти, макет, методи складання, методика, структура, процедури визнання, компонента, ідентифікація, джерела класифікації, диференціація, моделі банківської фінансової звітності, регуляторні моделі, триєдина модель, регулювання, подвійна модель, алгоритм, цінність, дефініції, семіотика, процес, дії, аналіз, структурно-логічний аналіз, альтернативний підхід, бухгалтерська модель, податкова модель, наукові терміни, термінологія, нові терміни, критерії вибору, тестування, лексико-семантична оцінка, бухгалтерські моделі

Напря-ми	1994-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2010	2011-2015
Об'єкт и досліджень	Облік, економічний аналіз, професійна етика, всесвітні стандарти аудиту, виробничі відносини, центри відповідальності, трансфертні ціни, аудиторські свідчення, регламент, управлінська політика, контрольний продукт, контрольні точки	Глобальна система бухгалтерського обліку, реформа бухгалтерського обліку, єдина семантична база обліку, наукове забезпечення аудиту, законодавче поле професійного аудиту, методологічна модель аудиту, норми фінансового обліку, загальна теорія аудиту, внутрішньогосподарський контроль, система професійної освіти, система внутрішнього контролю, кваліфікація аудитора, експерт-бухгалтер, точка беззбитковості, вартісний ланцюжок цінності, нормативні критерії, багатofункціональність, фіскальний характер, правове поле, математичний апарат, реальна оцінка, екологічний аудит, операційний аудит, логічна побудова звітності, фінансовий контроль	Бюджетування, бухгалтерські знання, інтелектуальний капітал, оптимізація оподаткування, роялті, екологічний облік, точка беззбитковості, ABC, XYZ, центр відповідальності, професійна компетентність, Контролінг, методика складання звітності, валові витрати, фінансовий облік, пластикові платіжні картки, маржинальний дохід, система розподілу витрат, внутрішній аудит, облікова політика, система контролю, управлінський ризик, регламент, Національні нормативи аудиту, фінансова відповідальність, фінансовий моніторинг, внутрішній фінансовий контроль, фінансовогосподарський процес, державний фінансовий контроль, фінансіалізація, облікові номенклатури, уніфікація фінансової звітності, правове поле аудиту, внутрішній фінансовий контроль, екологічний аудит, аутсорсинг, типологія помилок	Закон Сарбейнса-Окслі, COSO, INTOSAI, ASSAI, Due diligence, управлінський аналіз, обліково-правова культура, екологічний аудит, природногосподарська діяльність, справедлива вартість, електронні гроші, інтелектуальний потенціал, потенційний капітал, інноваційний аналіз, робочий капітал, суспільне визнання незалежності аудиту, «золоте правило економіки підприємства», лізинг, фондовий ринок, контроль якості, суспільний нагляд, Базель II консолідаційна група, професійна думка	Преперенції, соціальна складова, викривлення даних, фальсифікація, помилка, соціальна справедливність, «Оподатківізація», «деподатківізація», GRI, судження бухгалтера, потенціал корисності, податкове законодавство, відповідальність перед суспільством, довіра суспільства, витрати на інновації, вигода, соціальна вигода, внутрішні регламенти, податковий аудит, базові параметри, податковий облік, податкові розрахунки, податкові різниці, земельний капітал, інститут бухгалтерської професії, податкова віддача, вибіркові перевірки, база оцінки, податковий менеджмент, обліково-аналітичне забезпечення, податкове навантаження
Вирішення нагальних питань	Професійний аудит, внутрішній аудит, робочий капітал, фінансова відповідальність, фінансові вкладення, фінансова культура, гудвіл, робочі документи аудитора, експрес-аудит, облікова політика, судово-бухгалтерська експертиза	Інвестиційний проєкт, перспективний аудит, ретроспективний аудит, операційний контроль, справедлива вартість, податковий облік, концепція управлінського (менеджерського) обліку, стандарт-кост, операційний аудит, аудит узгодження, перспективна вартість суттєвість, аудиторський аналіз, нормативи аудиту, директ-костинг, аудиторський ризик, аудиторська оцінка	SAR, SIPA, МФБУ, АССА, контрольний процес, електронні документи, матриця типів господарських порушень, внутрішня аудиторська діяльність, сертифікація аудиторів, кандидат в аудитори, ініціативний аудит, директ-костинг, податковий тиск, бухгалтерська наука як всі інші має випереджати практику, ризики, моніторинг, система знань бухгалтерського обліку, корисність, справедлива вартість, громадські організації бухгалтерів	Електронна звітність, забезпечення якості аудиту, номенклатура об'єктів, робочі документи, служба внутрішнього аудиту, моніторинг, валові доходи, валові витрати, облікова одиниця	Екаунтинг, «трикутник шахрайства», МСА, Директиви ЄС, ісламська модель бухгалтерського обліку, ідеальна система обліку, втрата корисності, заборгованість, шахрайство, економіко-правовий аналіз, комерційна таємниця

Такий підхід є свідченням зростання уваги до розкриття фундаментальних основ пізнання, як специфічного людського способу взаємин зі світом; значно збільшився термінологічний арсенал ви-

вчення дійсності. Профіль економіки, господарювання людини став більш складним, встановлюються протиріччя, на сторінках видання розглядаються нові підходи, системи, з'явилися сучасні методи ве-

дення бізнесу. Пропонуються сучасні види інструментарію – нові методи, організаційні структури. Об'єктами дослідження стають нові предмети буття, нові активи, нові види капіталу, різновиди вартості; значні сподівання покладаються авторами (дослідниками) на позитивний вплив морально-етичних важелів професійного буття. Вихід за межі «традиційного» для бухгалтерського обліку мікрорівня є закономірним, такий крок означає розширення рубежів економіки. Але в основі рішень слід покладатися не на досвід минулого, а на реальну модель розвитку майбутнього, яка дозволяє встановити підходи до аналізу економічної дійсності. З точки зору економічної теорії дослідження в основному ґрунтуються на інституційному підході. Праці авторів науково-практичного журналу «Бухгалтерський облік і аудит» виправдовують довіру суспільства до української науки.

Слід зазначити, що спектр нагальних завдань для авторів став більш простим, прагматичним. Надії на швидке отримання значного позитивного ефекту від інтеграції, гармонізації, уніфікації тощо стосовно бухгалтерського обліку та фінансової звітності як доміанти науково-практичного журналу «Бухгалтерський облік і аудит» значною мірою на практиці

не реалізуються. Офіційне визначення «магістрального» шляху розвитку бухгалтерського обліку сприяло переходу наукових інтересів фахівців від теоретичних та методологічних проблем обліку, звітності та аудиту до розкриття питань організації, бухгалтерської та аудиторської освіти, мовних питань, проблем семантики тощо. Авторами видання запропоновано та обґрунтовано більш ніж 100 словосполучень зі словом «облік», саме зі сторінок нашого видання отримав «право життя» управлінський облік, контролінг тощо, знаходять своє місце проблеми обліку у бюджетних установах, розкриваються питання галузевого обліку, обліку та аналізу зовнішньоекономічної діяльності, проблеми звітності, включаючи консолідовану фінансову звітність, запровадження МСФЗ та МСБО у діяльність підприємств та установ України, вдало та своєчасно висловлюються обґрунтовані судження щодо обліку податків, широко висвітлюються проблеми контролю та аудиту; зростає увага до ґрунтового розкриття проблем аналізу; на сторінках з'являються обліковий «Нострадамус», обліковий «Нестор Літописець», «мова бізнесу» «совість бізнесу» це про аудит, «бухгалтерський снобізм» тощо. Термін «екаунтинг» не знайшов підтримки у авторів та читачів видання.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Критичний аналіз змісту та динаміки статей у науково-практичного журналу «Бухгалтерський облік і аудит» за 1994-2015 рр. на підставі бібліометричного методу вказав на розуміння авторами науково-практичного журналу «Бухгалтерський облік і аудит» економічних реалій України. У роботах авторів науково-практичного журналу «Бухгалтерський облік і аудит» помітно наукове життя бухгалтерів-викладачів-науковців-організаторів науки та навчання; прирощення фахових знань, особливо в галузі облікового розв'язання проблем підприємств, професійного аудиту, укріплення громадянського суспільства, використання освітянського виміру, укріплення виховної функції вузівської науки тощо.

Публікації було згруповано за тематикою: найчисленніші публікації були з формуванням інформаційної системи бухгалтерського обліку та звітності, потім йшли статті з контролю та аудиту, далі публікації з оподаткування, потім роботи з аналізу та статті на іншу тематику. За напрямками тематики статей відбувається перехід від робіт методологічного спрямування (характерно у ХХ стор.), до робіт з організації по всім напрямкам публікацій. Проведено оцінку внеску авторів журналу у принципіві питання наукових досліджень: теорія пізнання, нові складові економічного механізму, застосування інструментарію досліджень, вивченні актуальних об'єктів досліджень та пошук відповідей на появу нагальних завдань.

Зазначається синергетичний ефект від виходу науково-практичного видання: з одного боку, трибуна журналу відкрита для розміщення актуальної практичної інформації для практикуючих бухгалтерів та керівників «з перших рук» щодо обліку, податків, аудиту та контролю підвищують рівень обізнаності основної аудиторії читачів, з іншого боку, зростання кваліфікації авторів наукових статей зумовлює розв'язання більш складних проблем економіки. У виданні підтримується високий соціальний престиж вітчизняної науки і освіти. Проведене дослідження засвідчило, що колектив авторів науково-практичного журналу «Бухгалтерський облік і аудит» є важливою складовою наукового сектору вищої школи України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. **Бартенев С.А.** Экономические теории и школы (история и современность): Курс лекций. – М.: Издательство БЕК, 1996. — 352 с.
2. **Блауг Марк.** Методология экономической науки или как экономисты объясняют. Пер. с англ./Научн. ред. и вступ. ст. В.С.Автономова. М.: НП «Журнал ВЭ», 2004. – 416 с.
3. **Костирко Р.О.** Контроль і аналіз в системі управління економічним потенціалом господарюючого суб'єкта: Методологія і організація: Монографія / Р.О. Костирко. – Луганськ: вид-во СНУ ім. В.Даля, 2010. – 728 с.
4. **Малюга Н.М.** Бухгалтерський облік в Україні : теорія й методологія, перспективи розвитку: Монографія / Н.М. Малюга. — Житомир: ЖДТУ, 2005. – 548 с.
5. **Озеран А.В.** Теорія та методологія формування фінансової звітності підприємств : монографія / А.В. Озеран. – К. : КНЕУ, 2015. – 471, [1] с.
6. **Пантелєєв В.П.** Нариси історії конференції «Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту: теорія, методологія, організація». В зб. Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту: теорія, методологія, організація: проблеми теорії, методології, організації. Тези доповідей учасників конференції. – К.: Національна академія статистики, обліку та аудиту, 2014. – с. 33-46.
7. **Пантелєєв В. П.** Оцінка внеску авторів наукового збірника Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації. – Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації. Збірник наукових праць 1 (12). – К.: Національна академія статистики, обліку та аудиту, 2014. – с. 251-260.
8. **Порядок** присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567.
9. **Романчук К.В.** Розвиток бухгалтерського обліку активів в умовах трансформації інституту права власності: Монографія / К.В. Романчук. – Житомир: ЖДТУ, 2012. – 528 с.

В статье эмпирически исследована научная информация о результатах научных исследований на основе оценки вклада авторов научно-практического журнала «Бухгалтерский учет и аудит» за период 1994-2015 гг. Проведена группировка более 1600 статей журнала за их сущностью и за применением авторами научного источника научного инструментария. Установлено доминирование тематики по учету и отчетности, растет доля материалов по аудиту (контролю, ревизии) и статей общеэкономического направления. отдается предпочтение работам методологического характера. В публикациях усиливается использование моделей и уменьшается доля материала, который основывается на эмпирическом анализе.

Ключевые слова: опубликованные работы, научные результаты, библиометрический метод, теория, методология, организация, бухгалтерский учет, анализ, аудит, налогообложение.

In the paper empirically studies the scientific information on the basis of the contribution of the authors resource scientific journal "Accounting and audit" for 1994-2015 years. Spend a grouping of over 1600 magazine articles to their essence and the application of the authors of scientific instruments. Established the dominance of subjects of accounting and reporting, increasing the proportion of materials of the audit (control audit) and articles of general economic trends. preferred methodological work. The publication is enhanced use of models decreases and the proportion of material which are based on empirical analysis.

Keywords: published works, research results, bibliometric method, theory, methodology, organization, accounting, analysis, audit and taxation.